

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 74/07-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. M., P., zastúpeného advokátom JUDr. V. B., P., pre namietané porušenie čl. 11, čl. 12 a čl. 144 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 15, čl. 16, čl. 19 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 12 C 30/00-102 z 26. júna 2002 v spojení s uzneseniami Krajského súdu v Trnave č. k. 9 Co 445/02-136 a 9 Co 446/02 z 28. februára 2003, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. PN-12 C 30/00-198 zo 6. marca 2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 9 Co 1711/2006-244 z 3. októbra 2006, „rozhodnutím“ Okresného súdu Trnava č. k. 5207*044567 z 5. decembra 2006 v spojení s upovedomením o začatí exekúcie č. k. EX 632/2006-5 z 2. januára 2007 a vyúčtovaním vymoženej pohľadávky č. k. EX 632/2006-11 z 19. januára 2007 vydanými súdnym exekútorom JUDr. P. G. a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. marca 2007 doručená sťažnosť Ing. M. M., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. B., P., pre namietané porušenie čl. 11, čl. 12 a čl. 144 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 15, čl. 16, čl. 19 a čl. 48 ústavy rozsudkom

Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 C 30/00-102 z 26. júna 2002 v spojení s uzneseniami Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 445/02-136 a 9 Co 446/02 z 28. februára 2003, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. PN-12 C 30/00-198 zo 6. marca 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 1711/2006-244 z 3. októbra 2006, „rozhodnutím“ Okresného súdu Trnava č. k. 5207*044567 z 5. decembra 2006 v spojení s upovedomením o začatí exekúcie č. k. EX 632/2006-5 z 2. januára 2007 a vyúčtovaním vymoženej pohľadávky č. k. EX 632/2006-11 z 19. januára 2007 vydanými súdnym exekútorom JUDr. P. G. (ďalej len „súdny exekútor“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstatou sťažovateľovho problému sú dlhotrvajúce negatívne vzťahy s P., P. (ďalej len „bytové družstvo“), ktoré vyústili aj do súdneho sporu vedeného najskôr okresným súdom a neskôr Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN-12 C 30/00. Podľa vyjadrenia sťažovateľa tieto okolnosti nepriaznivo ovplyvnili aj jeho zdravotný stav.

Sťažovateľ uviedol, že predmetom konania vedeného Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN-12 C 30/00 bola jeho žaloba na ochranu osobnosti s uplatnením práva na náhradu nemajetkovej ujmy voči bytovému družstvu. Okresný súd Trnava rozsudkom zo 6. marca 2006 jeho návrh zamietol a v odvolacom konaní krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 171/2006-244 z 3. októbra 2006 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Týmito rozsudkami všeobecných súdov bol sťažovateľ zároveň zaviazaný zaplatiť bytovému družstvu trovy konania na súde prvého stupňa, ako aj trovy odvolacieho konania. Keďže sťažovateľ s verdiktom súdov nesúhlasil, trovy konania bytového družstva nezaplatil. Táto skutočnosť viedla napokon bytové družstvo k podaniu návrhu na vykonanie exekúcie, ktorá bola vedená súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 632/2006.

Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutiami okresného súdu, Okresného súdu Trnava, ako aj krajského súdu vydanými v danej veci a poverením na vykonanie exekúcie, ako aj súdnym exekútorom vydaným upovedomením o začatí exekúcie a vyúčtovaním vymoženej pohľadávky boli porušené ním označené základné práva, ako aj ďalšie články ústavy. Sťažovateľ však bližšie nešpecifikoval v čom vidí porušenie označených základných práv,

prípadne iných článkov ústavy. Svoje námietky v podstate odôvodnil tým, že v jeho prípade išlo o šikanovanie zo strany bytového družstva, ako aj iných orgánov verejnej moci, pričom konanie súdov označil ako konanie s priet'ahmi poznačené viacerými nedostatkami v procese rozhodovania.

Na základe uvedeného s'ťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 30/00-102 z 26. júna 2002 v spojení s uzneseniami krajského súdu č. k. 9 Co 445/02-136 a 9 Co 446/02 z 28. februára 2003, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. PN-12 C 30/00-198 zo 6. marca 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 1711/2006-244 z 3. októbra 2006, „rozhodnutím“ Okresného súdu Trnava č. k. 5207*044567 z 5. decembra 2006 v spojení s upovedomením o začatí exekúcie č. k. EX 632/2006-5 z 2. januára 2007 a vyúčtovaním vymoženej pohľadávky č. k. EX 632/2006-11 z 19. januára 2007 vydanými súdnym exekútorom bol porušený čl. 11, čl. 12 a čl. 144 ústavy a jeho základné práva podľa čl. 15, čl. 16, čl. 19 a čl. 48 ústavy, namietané rozhodnutia zrušil a priznal mu primerané finančné zadost'učinenie, ktoré nazval „náhrada jednorázového odškodnenia v peniazoch“ v sume 385 100 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľa predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Pri predbežnom prerokovaní

sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv, prípadne iných článkov ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 30/00-102 z 26. júna 2002, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. PN-12 C 30/00-198 zo 6. marca 2006 a upovedomením o začatí exekúcie č. k. EX 632/2006-5 z 2. januára 2007 vydaným súdnym exekútorom, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody pred ústavným súdom sa možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity nie je príslušný na preskúmanie rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 30/00-102 z 26. júna 2002 a rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. PN-12 C 30/00-198 zo 6. marca 2006, pretože preskúmanie zákonnosti týchto rozhodnutí patrilo prioritne do právomoci odvolacieho (krajského) súdu (§ 201 a násl. Občianskeho súdneho poriadku). Ústavný súd zároveň nebol príslušný na preskúmanie upovedomenia o začatí exekúcie vydaného súdnym exekútorom, pretože v zmysle § 50 a násl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“)

mal sťažovateľ ako povinný právo podať proti tomuto upovedomeniu námietky, o ktorých by rozhodol exekučný súd.

Keďže pred právomocou ústavného súdu tu stále existoval iný súd (všeobecný), ktorý bol v prvom rade povinný zabezpečiť ochranu sťažovateľovým právam, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05).

Sťažovateľ v časti sťažnosti namietal porušenie označených základných práv a iných článkov ústavy aj uzneseniami krajského súdu č. k. 9 Co 445/02-136 a 9 Co 446/02 z 28. februára 2003 a rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 1711/2006-244 z 3. októbra 2006.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (napr. I. ÚS 22/02).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namietal označené rozhodnutia krajského súdu, ktoré boli vydané v rámci konania vedeného Okresným súdom Trnava pod sp. zn. PN-12 C 30/00. V tejto súvislosti ústavný súd zistil, že toto konanie vedené okresným súdom v spojení s odvolacím konaním vedeným krajským súdom bolo právoplatne skončené 28. októbra 2006, pričom na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku okresného súdu zo 6. marca 2006 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 3. októbra 2006 sa uskutočnilo aj exekučné konanie vedené u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 632/2006.

Porušenie základných práv a iných článkov ústavy označenými rozhodnutiami krajského súdu sťažovateľ namietal v sťažnosti z 5. marca 2007, doručenej ústavnému súdu 7. marca 2007, teda po lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti. Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti a s prihliadnutím na dátum právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom v spojení s odvolacím konaním vedeným krajským súdom (28. október 2006), ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (7. marec 2007) ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti v tejto časti po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 315/05). Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

V tejto časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie čl. 11, čl. 12 a čl. 144 ústavy, ako aj porušenie základných práv podľa čl. 15, čl. 16, čl. 19 a čl. 48 ústavy poverením na vykonanie exekúcie č. k. 5207*044567 z 5. decembra 2006 vydaným Okresným súdom Trnava, ako aj vyúčtovaním vymoženej pohľadávky č. k. EX 632/2006-11 z 19. januára 2007 vydaným súdnym exekútorom. Ústavný súd vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa v časti pre namietané porušenie čl. 11 ústavy je zjavne neopodstatnená, pretože toto ustanovenie bolo vypustené

s účinnosťou od 1. júla 2001, a teda v danom prípade neexistuje zákonné ustanovenie, o porušení ktorého by mohol ústavný súd eventuálne rozhodnúť.

Ústavný súd je zároveň toho názoru, že články 12 a 144 ústavy neobsahujú garanciu základného práva alebo slobody, ktoré by bolo možné podaním individuálnej sťažnosti samostatne namietat' v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného vyplýva, že porušenie iného článku ústavy (teda aj čl. 12 a čl. 144 ústavy) nemožno podaním individuálnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat' samostatne, ale len v spojení s namietaným základným právom alebo slobodou (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06), čo z odôvodnenia sťažnosti nevyplýva.

Sťažovateľ súčasne namietal aj porušenie základných práv podľa čl. 15, čl. 16, čl. 19 a čl. 48 ústavy poverením na vykonanie exekúcie, ako aj vyúčtovaním vymoženej pohľadávky. Aj keď sťažovateľ v petite sťažnosti výslovne neoznačil písomnosť ako vyúčtovanie vymoženej pohľadávky, ale len ako „rozhodnutie“ z 19. januára 2007, hoci túto písomnosť predložil ako prílohu k svojmu podaniu, ústavný súd považoval za dostatočne preukázané, že sťažovateľ mal na mysli práve túto písomnosť, čo potvrdzuje aj zistenie, že v spise súdneho exekútora sp. zn. EX 632/2006 sa nenachádza iná písomnosť, prípadne rozhodnutie z 19. januára 2007, len písomnosť označená „*Vyúčtovanie vymoženej pohľadávky*“.

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že k porušeniu označených základných práv poverením Okresného súdu Trnava, ako aj vyúčtovaním vymoženej pohľadávky vydaným súdnym exekútorom nemohlo dôjsť, pretože v danom prípade nejde o rozhodnutia ani o formu rozhodovacej činnosti príslušného orgánu verejnej moci, ktorá by bola spôsobilá zasiahnuť do uvedených základných práv sťažovateľa. V prípade vyúčtovania vymoženej pohľadávky nejde vôbec o rozhodnutie súdneho exekútora, ale len o oznámenie o ukončení exekučného konania s uvedením výšky vymoženej pohľadávky a jej špecifikácie. V prípade poverenia na vykonanie exekúcie síce ide o rozhodnutie súdu „sui generis“, ale v prípade, ak súd vyhovie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia

na vykonanie exekúcie tak, ako tomu bolo v danom prípade, poverenie s poukazom na § 44 ods. 6 exekučného poriadku neobsahuje poučenie o možnosti podať proti nemu opravný prostriedok. Ide teda o rozhodnutie, na základe ktorého síce exekútor vykoná exekúciu, ale právny prostriedok na ochranu práv dotknutej osoby v rámci exekučného konania možno uplatniť až po vydaní upovedomenia o začatí exekúcie v podobe námietok, o ktorých rozhoduje súd.

Je potrebné uviesť, že sťažovateľ v súvislosti s uvedenými „rozhodnutiami“ (poverenie a vyúčtovanie vymoženej pohľadávky) namietal porušenie takých základných práv ako je právo na život podľa čl. 15 ústavy, právo na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ústavy, právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ústavy, ako aj základné právo podľa čl. 48 ústavy. Aj keď sťažovateľ výslovne neuviedol, aké základné právo podľa čl. 48 ústavy mal na mysli, z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ uvažoval o základnom práve na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keď argumentoval, že konanie súdov bolo v danej veci poznačené prietahmi.

Ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým poverením a vyúčtovaním vymoženej pohľadávky na jednej strane a namietaným porušením uvedených základných práv hmotnoprávneho charakteru na strane druhej neexistuje žiadna príčinná súvislosť. Vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy táto príčinná súvislosť neexistuje preto, že k porušeniu tohto základného práva nemôže dôjsť rozhodnutím či opatrením orgánu verejnej moci, ale len jeho nesprávnym postupom, či nečinnosťou (obdobne III. ÚS 143/05, III. ÚS 258/05).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože už pri predbežnom prerokovaní zistil, že sa bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnená.

Sťažnosť bolo možné odmietnuť aj najmä pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, pretože sťažovateľ nezdôvodnil porušenie základných práv a slobôd, ktoré je zákonným obsahom sťažnosti podľa § 20 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2007